

OBSAH

I. ÚVOD

11

II. POJEM DRAHÝ KÁMEN

12

III. URČOVÁNÍ DRAHÝCH KAMENŮ V ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZECH

13

IV. DRAHÉ KAMENY DOBY KAMENNÉ

15

Pravěké nástroje z drahých kamenů

DRAHÉ KAMENY VE STARŠÍ DOBĚ KAMENNÉ

19

První vrypy a provrty v kameni (*aurignacien*)

Břidlicové oblázky lovců mamutů (*pavlovien*)

Jantar a gagat v jeskyních lovců sobů (*magdalénien*)

DRAHÉ KAMENY V MLADŠÍ DOBĚ KAMENNÉ

34

Jiskřivě bílý mramor prvních zemědělců (*kultura s lineární keramikou*)

Žádné ozdoby z kamene? (*kultura s vypíchanou keramikou*)

Nejstarší vltavínový šperk (*kultura s moravskou malovanou keramikou*)

Jadeitové a nefritové sekerky

Neolitické kamenářství v kostce

DRAHÉ KAMENY V POZDNÍ DOBĚ KAMENNÉ

48

Grafitové kolečko (*jordanovská skupina*)

Kamenné závěsky na Hradisku (*nositelé keramiky typu Retz*)

Bulavy a přeslen z mohylníků (*kultura nálevkovitých pohárů*)

Vzkříšená móda mramorových korálků (*kultura s kanelovanou keramikou*)

V očekávání nálezu jantaru (*kultura kulovitých amfor*)

Jantarový šperk vstupuje na scénu (*jevišovická kultura*)

Ženský idol a krevelový korál (*bošácká kulturní skupina*)

Fasetované i ryté sekeromlaty nomádů (*kultura se šňůrovou keramikou*)

Lukostřelci s jantarovými knoflíky (*kultura se zvoncovitými poháry*)

Kamenné bulavy

Obraz kamenářské produkce eneolitu

V. DRAHÉ KAMENY DOBY BRONZOVÉ

61

DRAHÉ KAMENY VE STARŠÍ DOBĚ BRONZOVÉ

61

Jantarové ozdoby únětických skrčenců (*únětická kultura*)

Ve stínu šňůr kostěných korálků (*nitranská skupina*)

Moravská imitace fajánsových korálků (*věteřovská skupina*)

DRAHÉ KAMENY VE STŘEDNÍ DOBĚ BRONZOVÉ

67

Co ukrývaly mohyly (*středodunajská mohylová kultura*)
Sídliště vydává jantarové korály (*protolužická fáze*)

DRAHÉ KAMENY V MLADŠÍ A POZDNÍ DOBĚ BRONZOVÉ

68

Svatyně a bronzové poklady (*kultura středodunajských popelnicových polí*)
Prstencovité amulety z kulmské břidlice (*kultura lužických popelnicových polí*)

VI. DRAHÉ KAMENY DOBY ŽELEZNÉ

78

DRAHÉ KAMENY VE STARŠÍ DOBĚ ŽELEZNÉ

78

Bronzové jehlice s jantarovými hlavicemi (*horákovská kultura*)
Móda prstencovitých závěsků vyznívá (*platěnická kultura*)

DRAHÉ KAMENY V MLADŠÍ DOBĚ ŽELEZNÉ

89

Snad jen jantar (*časně laténské osídlení*)
Módní vlna černé bižuterie (*etapa plochých keltských pohřebišť*)
Keltské oppidum kontroluje jantarovou cestu (*etapa keltských oppid*)
Jantarové korály z Moravské brány (*púchovská kultura*)

VII. DRAHÉ KAMENY DOBY ŘÍMSKÉ

105

Karneolové gemy (*drahé kameny ve starší době římské*)
Střečovité závěsky barbarů (*drahé kameny v mladší době římské*)

VIII. DRAHÉ KAMENY DOBY STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ

110

Achátová perla germánské kněžny (*I. stupeň doby stěhování národů*)
Šperk hoří červení granátů (*II. stupeň doby stěhování národů*)
Křišťálové závěsky langobardských žen (*III. stupeň doby stěhování národů*)
Bohatá vzorkovnice drahokamových výtvorů

IX. VÝSKYTY DRAHÝCH KAMENŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

133

X. KRUH SE UZAVÍRÁ

138

XI. ZÁVĚR

141

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

142

GLOSÁŘ

150

REJSTŘÍK ARCHEOLOGICKÝCH NALEZIŠŤ

156

REJSTŘÍK NALEZIŠŤ DRAHÝCH KAMENŮ

159

EDELSTEINE IN DER URGESCHICHTE MÄHRENS UND SCHLESIENS (Zusammenfassung)

162

GEMSTONES IN PREHISTORIC TIMES IN MORAVIA AND SILESIA (Summary)

184